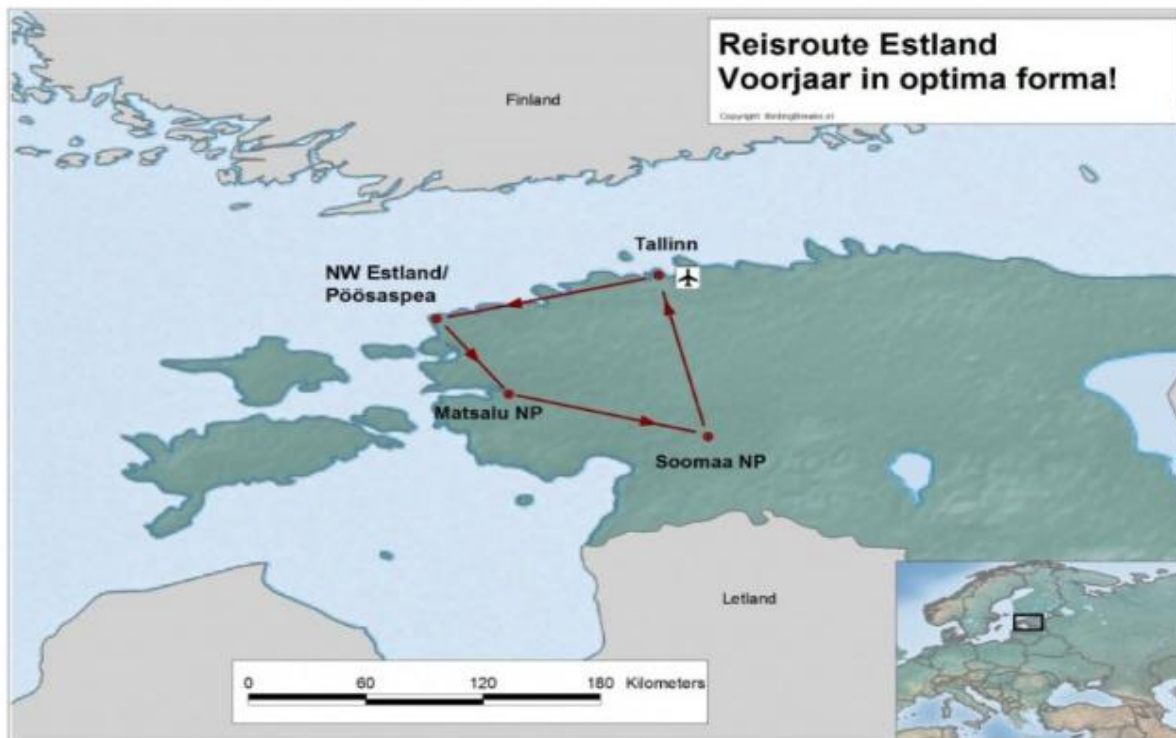

Vogelreis Estland

Reisverslag mei 2025

Georganiseerd door BirdingBreaks

Reisschema Estland mei 2025

Estland in het voorjaar

Estland, de kleinste en noordelijkste van de drie Baltische staten, is ongeveer net zo groot als Nederland. Maar met zijn slechts 1,3 miljoen inwoners is het veel dunner bevolkt dan ons eigen land, waardoor er veel ruimte overblijft voor natuur. Zo bestaat ruim de helft van Estland uit bossen (vooral spar, den en berk) en een derde uit meren en veenmoerassen. Zo'n 18% van deze bijzondere habitats is beschermd. Voor de 380 kilometer lange kustlijn liggen ook nog eens zo'n 1500 eilanden en hiervan is ruim 45% beschermd natuurgebied. Kortom: er is nog genoeg natuur te vinden in het ongerepte Estland! Mei is een hele gunstige tijd om het land te bezoeken, de diversiteit is dan het grootst: de vogeltrek is nog in volle gang maar tegelijkertijd zijn de meeste zomervogels gearriveerd of maken we kans op de allereerste van enkele laatkomers. We gaan ons best doen om niet alleen het Korhoen en Hazelhoen te zien maar proberen ook de in mei lastige Auerhoen te zien! We maken goede kans op 8 soorten spechten en natuurlijk een uil die op veel wensenlijstjes staat: de Oeraluil. In dit land broeden ook Dwerguilen dus ook daar gaan we naar op zoek! Op een baltplaats voor Poelsnip gaan we luisteren naar de bijzondere zang terwijl boven de bossen en de velden elk moment een Schreeuwarend kan overvliegen. Langs de kust is een van de doelen de Citroenkwikstaart. Roodmus, Noordse nachtegaal, Kleine Vliegenvanger kunnen wel gegarandeerd worden. Gelijktijdig zijn Krekelzanger, Grauwe Fitis en Struikrietzanger misschien nét terug! Dagen met meer dan 100 soorten zijn niet uitzonderlijk! Estland is wat dit betreft een echt Europees vogelmekka!

Dag 1: 12 mei, Tallinn

De dag waarop onze reis begint. Vier deelnemers gaan vandaag met mij mee naar Estland. Twee anderen zijn daar drie dagen geleden al naartoe gegaan en treffen we vanavond in ons eerste hotel. Na ruim twee uur vliegen zetten we de landing in op Tallinn Airport. We krijgen soepel onze bagage en maken kennis met onze lokale gids Heleri Alles, een dame als gids. Leuk om te zien dat het niet altijd mannen zijn! Als we denken alles in de gloednieuwe bus te hebben gelegd dit krijgt nog een klein staartje..) gaan we op weg naar Dirhami, een kustplaatsje aan de Finse Golf. Dat is ongeveer twee uur rijden en dus stoppen we onderweg ook een keer. Dat is bij de Keila Waterval, de op twee na grootste en krachtigste waterval van het land. We hopen hier een Zwartbuikwaterspreeuw te zien. Een erg zeldzame broedvogel in dit land. Dat lukt! Verder horen en zien we hier onze eerste van vele Fluitsner en Grote Zaagbek. Behalve dat de waterval heel fraai is en er een prachtig slot te zien is (Keila Joa) gaan we toch maar snel verder. Na enige tijd stoppen we weer. In een bosgebied genaamd Uuejõe lokkekoht Net in het bos, maar bij een groot rietveld.

(foto: Witrugspecht)

Zwartbuikwaterspreeuw, Freerk Bouwkamp

We zien hier de prachtige diepzwart-witte Bonte Vliegenvanger (bij ons zijn mannetjes vaak ook bruin), horen we onze eerste Braamsluiper, Sijs, Zwarte Specht, Kraanvogels en jaagt er zowel een Bruine Kiekendief alsook twee Grauwe Kiekendieven boven het veen/rietveld. Omdat het al voorbij lunchtijd is gaan we hier ook even eten. Met hartige en zoete broodjes. Als we uiteindelijk in het gehuchtje Dirhami arriveren, blijkt dat een van de gasten zijn rugzak met een camera en wat los spul op de parkeerplaats van het vliegveld is vergeten. We gaan er achteraan bellen in de hoop dat iemand de rugzak heeft gevonden en ingeleverd. Maar tot dat moment moeten we er maar van uit gaan dat de tas weg is. Hij neemt het bewonderenswaardig kalm op. Vlakbij het hotel is een restaurantje, strak aan de Finse Golf. Een leuke tent. Lekker eten en duur bier (7 euro). Na het eten gaan we nog proberen de Dwerguil en de Oeraluil te horen en te zien. Met de Dwerguil lukt dat niet. Na 5 Houtsnippen en af en toe tapen lukt dat wel met de Oeraluil! Wel ver weg maar uiteindelijk heeft iedereen de grote uil gezien en gehoord al zat de vogel wel 200 meter verderop waar we niet bij konden. Desalniettemin: echt heel mooi! Moe en met 6 uur slaap voor de boeg liggen we in onze bedden in onze hotelkamers. Eenvoudig, maar netjes en brandschoon. Dag 1: check!

Luister hier naar de Oeraluil van deze dag: <https://xeno-canto.org/1000537>

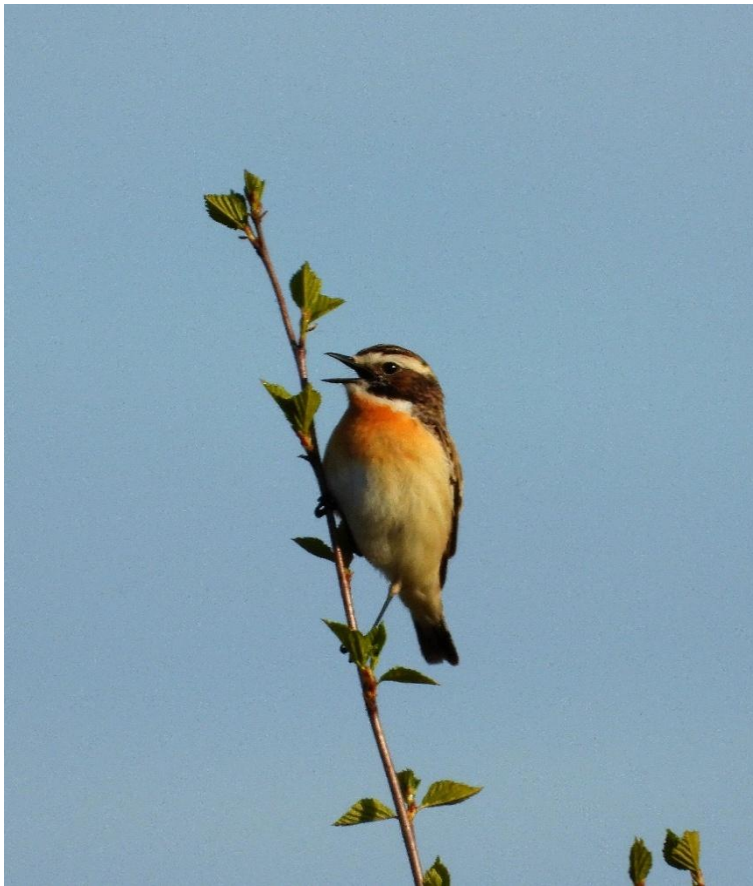

Grote Zaagbek

Dag 2: 13 mei, Dirhami

Vanmorgen vertrekken we om 05:30 uur. Nog even douchen in de badkamer op de gang. Groot en comfortabel met een heerlijke warme/hete douche. In het vroege licht van 05:30 rijden we richting een grootschalig braakliggend akkerlandschap bij Hindaste Põllud. Bij het uitstappen vormen de koerende Korhoenders met hun monotoon golvende gezang een goed in het oor liggend achtergrondkoor. Zeker 20 vogels vlogen rond, maakten sprongetjes in de lucht om op te vallen en vlogen achter de vrouwtjes aan. Een prachtige vogel en dus zeker ook een prachtig gezicht. Al was het zelden dichtbij. Verder hoorde je vanuit de omringende veenmoerassen Kraanvogels roepen. In de wilgjes en lagere vegetatie zingen Paapjes, Geelgorzen, Grasmussen, Fitissen en Putters. Verder is de lucht vol van de meest fantastische zangstrofen van de alom aanwezige Veldleeuweriken. We blijven hier een uur of twee, waarna we teruggaan naar ons hotel in Dirhami.

Luister hier naar een mooie soundscape van deze ochtend: <https://xeno-canto.org/1000489>

Paapje, Freerk Bouwkamp

Onderweg zien we meer Kraanvogels, erg veel Brandganzen, Kolganzen en een paar Rietganzen. Zwarte Ruiters, Kemphanen, Tureluurs, Bontbekplevieren en Kieviten vullen de lijst aan vanuit de steltloperhoek. De Baltische Kleine Mantelmeeuw, hoewel "slechts" een ondersoort, is een leuke toevoeging voor vandaag.

In Guesthouse Dirhami hebben we naast de keuze van brood met kaas of jam ook een hartiger keuze in de vorm van zalm — gerookt, rauw, gebakken, met chilipepertjes, blauwe kaas of gewoon dille. Bij het hotel zingen de Gekraagde Roodstaart, Bonte Vliegenvanger, Zwarte Mees, Geelgors en ook de Vuurgoudhaan. Die was tot twee jaar geleden erg zeldzaam en is van het ene op het andere jaar een vrij gewone soort geworden. Bijzonder hoe populaties ineens kunnen ontstaan! Na een dik uur gastronomisch oponthoud gaan we verder, in dit geval naar het kijkplatform bij het Sutlepa-meer, oftewel het "Vaateplatvorm Sutlepa Meri". Onderweg zien we her en der Kraanvogels, wat altijd zorgt voor enthousiasme onder de deelnemers.

Vuurgoudhaan

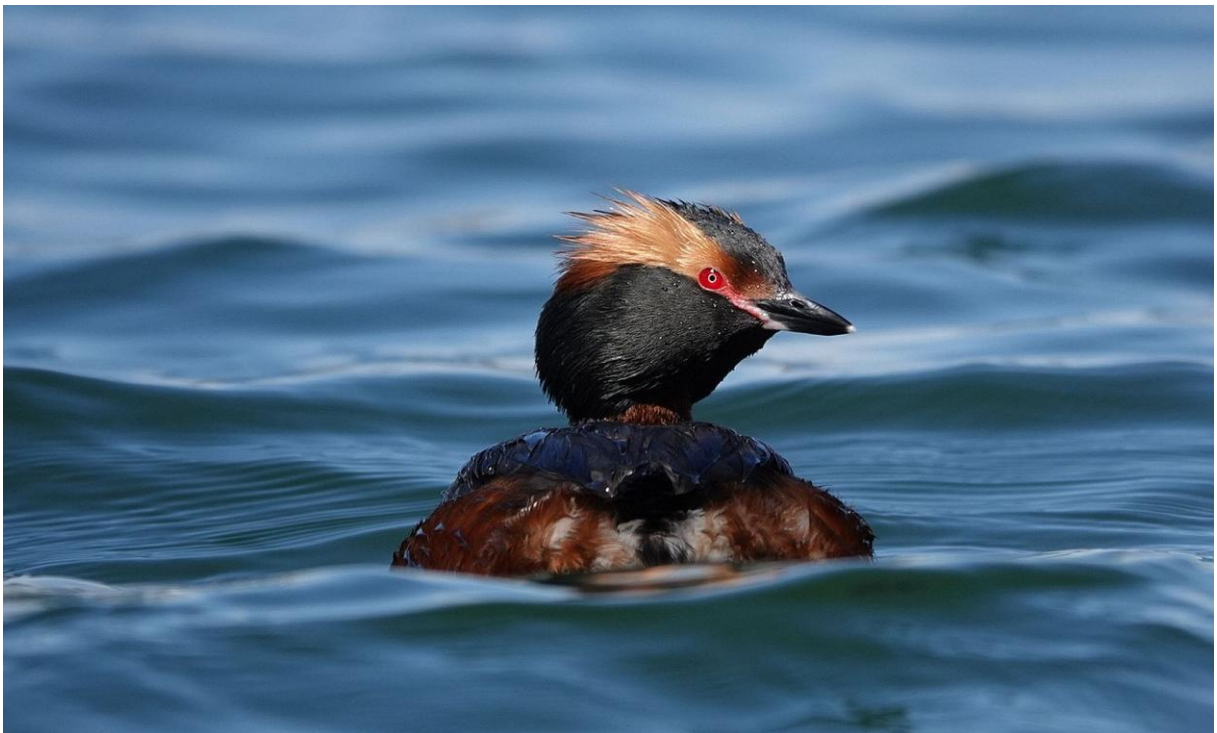
Bij de houten uitkijktorens (2) worden we getrakteerd op Grote en Kleine Karekieten, Snor, Roerdomp, honderden Dwergmeeuwen, Reuzenster, Zwarte Stern-, Zeearenden en Roodhalsfuten. We gebruiken hier de lunch van zoete kaneelbroodjes en croissantjes met zalm, sla en kruidenyoghurtsaus, op de parkeerplaats, vlakbij een veld met duizenden sleutelbloemen. Prachtig. We begrijpen dat ze die ook plukken en er thee van maken. Die thee-variant smaakt prima! Sleutelbloementhee.

Bij het stadje Haapsalu gaan we zoeken naar de daar aanwezige Kuifduikers. Dat kost niet veel moeite, en veel moeite om een goede foto te maken van dit prachtige kleine Fuutje is ook niet nodig. We kunnen hier even wat individueel rondlopen, en daar kiezen een paar mensen ook voor. Met de mensen met wie ik verder loop, zien we nog een zeearend, kolonies van (tot 22 paren) broedende Futen, en Tapuiten en Kemphanen die nog op trek zijn.

Als we hier ook twee uur hebben doorgebracht, is het al einde van de middag, en gaan we terug naar het hotel, waar we anderhalf uur hebben voor het eten in het zeezicht-restaurant, dat wordt opgediend. In het restaurant krijgen de vegetariërs (de helft van de groep) risotto en de vleeseters eendenfilet. We werken de lijst bij en bemerken dat we vandaag 108 soorten gezien hebben!

Freerk Bouwkamp

Geoorde Fuut

Dag 3, 14 mei, Põõsaspea

Vanmorgen zijn we vanuit ons hotel in Dirhami voorafgaand aan het ontbijt naar een winderige en koude trektelpost gereden, Põõsaspea heet het. Kwartiertje rijden. Het is er steenkoud. Er vliegen echter vele honderden IJseenden. Daar krijg je het wel warm van, maar niet zo warm dat je dat uren volhoudt. Na 10 minuten verkiest de eerste deelnemer het bos in om te zoeken naar spannende trekvogels. Het is super overzichtelijk, dus dat kan gerust.

Na een kleine 20 minuten hebben we tientallen Zwarte Zee-eenden genoteerd en een twintigtal Grote Zee-eenden, en ook Grote Zaagbekken, Middelste Zaagbekken en Brilduikers. De show is natuurlijk geheel in handen van de overvliegende groepen zomerkleed IJseenden!

Tanneke den Blaauwen

Op de winderige, koude pier groeit overal het Wildemanskruid, een prachtige boreale bloem uit de ranonkel-familie. Na het ontbijt, met gelukkig hetzelfde weer als gisteren, rijden we naar Tuuru. We stoppen onderweg naar het daar aanwezige hotel op verschillende plaatsen in het bos en langs zee. Het is helaas nog al hard gaan waaien en de (te) harde wind heeft potentieel een effect op het aantal soorten dat we gaan zien. Het drukt echter totaal niet op ons enthousiasme om leuke soorten te zoeken! Dus het kan best meevallen!

In eerste instantie duiken we het bos in terwijl we zuidwaarts rijden. Dat levert voor de deelnemers leuke soorten op, zoals Kuifmees en voor ons Nederlanders érg leuk: de Kleine Vliegenvanger! Langs de kust zien we meer Kemphanen, Oosterse Grauwe Gans, Bosruiters, Dwergsterns, Noordse Sterns, Kleine Plevieren, Smienten, een Topper, Pijlstaarten en Kluten. De koffie met prachtig zicht op de kust is heerlijk en welkom na al die wind. Daarna zijn we bij onze prachtige locatie: Altmõisa Guesthouse.

In het hotel zijn ook Duitse vogelaars aanwezig, hen zullen we vaker tegenkomen want ze volgen grotendeels dezelfde route maar met steeds één dag voor ons uitlopend. Vanuit de tuin horen we Kraanvogels, alhoewel ook nu weer op grote afstand. Het luidkeelse kabaal van een paartje of een groepje moet nog komen! Over de tuin vliegt ook een Houtsnip, en bij het schitterende huis achter op het terrein zingen verschillende Noordse Nachtegaal als het donker wordt. Morgen doen we een poging om de Sperwergrasmus te zien en te horen. Ook gaan we in de avond een boottrip maken. Aantal soorten vandaag: 105!.

Luister hier naar de prachtige zang van de Noordse Nachtegaal:

<https://xeno-canto.org/1000249>

Dag 4: 15 mei, Matsalu Nationaal Park

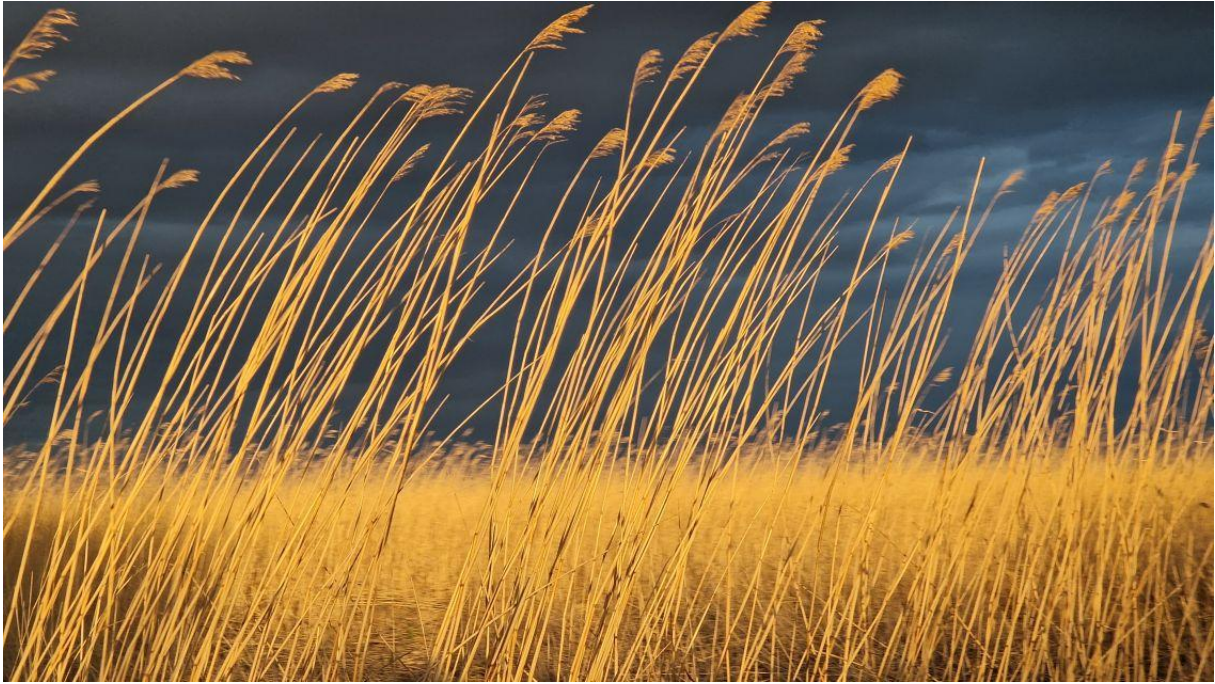
Vandaag weer op pad, iets later vandaag: om 06:30. Overal zongen in de late nacht en vroege ochtend Noordse Nachtegalen... de mooiste zanger ter wereld wellicht. We stonden zowat te juichen aan boord van de boot.

Aan de overkant van het hotel is een vlonderpad door een weinig moeras met jeneverbesstruiken, wilgen en riet. En een boerderij met boomgaard. Het is er heerlijk vogelen. Soorten die je in Nederland ook hebt maar dan algemener en aangevuld met een aantal soorten die in Nederland schaars of (zeer) zeldzaam zijn. Zo zal het ons elke dag vergaan in dit mooie land. We hoorden en/of zagen Patrijzen, Houtsnip, Paapje, Draaihalzen, Roodmussen, Bosrietzanger, Noordse Nachtegalen, Goudvinken, Geelgorzen en Kraanvogels. Daarna hebben we vooral wat landschappen bekeken in de toenemende wind. In de tuin, die volop in bloei stond, zitten op de terugweg naast de gebruikelijke nachtegalen ook een Bonte Vliegenvanger, Gekraagde Roodstaart en Appelvink. In de namiddag gaan we naar de rand van het Matsalu Nationaal Park voor een (additionele) boottocht op de Kasari Jõgi-rivier. En dat viel erg in de smaak. We zagen een bever zwemmen, een ree langs de kant, hoorden meerdere Roerdompen en Snorren en zagen twee Blauwe Kiekendieven. Het mooiste van de dag was echter de felste en mooiste regenboog ooit. Het contrast van de donkere naderende regenbui en de laaghangende zon was ongelooflijk. Een complete regenboog werd zichtbaar en een tweede ernaast, zij het een stuk vager.

Luister hier naar het Paapje van deze ochtend: <https://xeno-canto.org/1000231>

Luister hier naar de Roodmus van deze ochtend: <https://xeno-canto.org/1000734>

Dag 5: 16 mei, Sooma Rahvuspark

Vanmorgen ging het wekkertje om 0530 uur. Ver daarvoor waren diverse Noordse Nachtegalen rondom ons guesthouse al aan het zingen. We liepen min of meer hetzelfde rondje als gisteren in de ochtend. Wel waren de vogels een stuk actiever en betrapten we drie in plaats van één Roodmus en drie in plaats van twee Draaihalzen, de eerste Bosrietzanger en een eerste Sprinkhaanzanger.

Na de ochtendwandeling rijden we richting Sooma rahvuspark een 390km² groot beschermd natuurgebied met het grootse intacte veenmoeras in Europa. Daar gaan we de hele dag over doen, doordat we tussenstops gaan maken. Onze eerste stop is na ongeveer een uurtje rijden bij een prachtige oude brug over een minstens zo mooie, natuurlijke rivier. Al is een brede beek een beter woord. Hij kronkelt en meandert door het landschap. Bij het uitstappen meteen een Roodmus. Bij de brug een Geelgors en tussen de vele rondvliegende Huiszwaluwen een enkele Oeverzwaluw.

We staren en verbazen ons over de prachtige rivier. We stappen ongeveer een half uurtje weer in onze bus en rijden verder. Na een tijdje stoppen we voor het vinden van de Witruigspecht bij een bos bij Põldeotsa. Dat lukt niet, maar een zingende Roodmus en een Spotvogel blijven het benoemen waard.

Roodmus, Freerk Bouwkamp

We gaan verder.. We komen aan op de hoofdbestemming van deze dag: de Audru Polder, ook in het Estisch hebben ze het woord polder. Het is de eerste polder van Estland, gecreëerd in 1938 om overstromingen van de Pärnu Baai te voorkomen. Het gebied is 2000 ha groot. Het is geen polder (meer) zoals je ze kent in Nederland maar een veel natuurlijker situatie met veel plas-dras, rietvelden, bosjes en ondiepe wateroppervlakten. Hier vliegt en zingt van alles. Bij het uitstappen een (onbewoond) Buidelmezenest.

Omdat het ook vandaag hard waait, rijden we naar een pad waarlangs wat bomen staan met aan de ene kant verlandend moeras met jonge struikjes en lisdodde. Aan de andere kant vooral riet. We horen door het ruisende riet twee Grote Karren zingen "Karre, karre, kieet, kieet, kieet-kiet, karre, karre." Leuk! In het verlandende riet horen we een Buidelmees die we daarna mooi te zien krijgen. "tsieeeeeeeeeeeeeeh!"

Daarna rijden we weer een klein stukje verder. Het begint wat te betrekken. We rijden een verlaten landweggetje in met een modderige dichtgegroeide sloot en drabbige oevers. Opeens zien we een geel bolletje bewegen in de slootkant in de inmiddels ingezette regen. Citroenkwikstaart! En nog eentje. Het lijkt een koppel. Een enkeling ziet nog een derde vogel wegvliegen. We maken een paar bewijsplaatjes en high-fiven voor de tweede keer deze reis! Prachtsoort. Nu door naar een deel van het gebied dat het meest weg heeft van een groot ondergelopen weiland van voornamelijk gras en wat hogere vegetatie. Door erg langzaam te scannen, ontdekken we hier tussen de vijf Groenpootruiters, acht Bonte Strandlopers, één Temminck's Strandloper, twintig Bosruiters, vier Kemphanen en twee

Witgatjes ineens twee redelijk zeldzame Grauwe Franjepoten. Overigens genoemd naar hun saaie winterkleed, want hun zomerkleed is krankzinnig fraai en bont. Heleri, onze vrouwelijke gids, staat helemaal te springen! Na wat foto's scannen we verder en ontdekken we ook nog twee Poelruiters! Over een succesvol momentje vogelen gesproken!

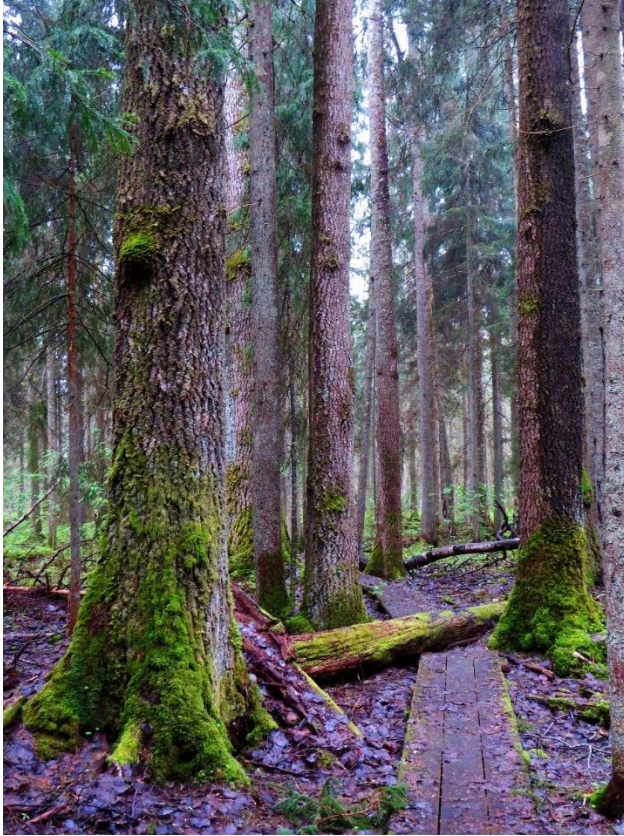
Na het derde high-five-moment rijden we door naar onze accommodatie. Een schitterend Zweeds-uitziend guesthouse waar we drie nachten gaan slapen.

Luister hier naar een avond-opname die ik maakte van een Koekoek, merel en Houtsnip: <https://xeno-canto.org/1000526>

Dag 6: 17 mei, Ingatsi Ooperada

Vanmorgen ging de wekker weer om 05:10 uur. Het is fris met 4°C. We rijden in een half uur naar een prachtig, natuurlijk ogend bos waarin een vlonderpad is aangelegd met verschillende bordjes over de natuur en folklore.

Tanneke den Blaauwen

Niet lang nadat we een bospad bewandelen dat leidt naar het eerder genoemde vlonderpad, zien we een kleine donkerbruine vogel wegvliegen van het pad. Te kort om er echt iets van te maken.

Als we kort daarna een hoog fluitje horen weten we het zeker: Hazelhoen! We lokken de vogel met geluid en hij of zij komt even wat beter in beeld zitten en vliegt even twee keer over. We horen hier uiteraard ook weer meerdere Fluiters, Bonte Vliegenvangers, Goudhaan, Braamsluiper, Geelgors en standaard in de verte Kraanvogels.

Maar dit keer ook een Zwarte Specht. Maar het is met name het bos en de bosbodem dat onze aandacht krijgt. Het is van een soort dat wij in Nederland niet kennen. Sowieso kennen we in Nederland geen veenbos met zeer vochtige bodem waarop voornamelijk dennen staan. Ook in dit bos staat een platform waardoor je iets hoger kan staan en een heel andere indruk krijgt van de situatie ter plaatse.

De route die wij lopen komt uiteindelijk uit bij een beekdallandschap. Een moerasachtig grasland, een beek, af en toe en boompje maar aan alle kanten omzoomd door bos. Het is een getierlied van heb ik jou daar. Kraanvogels staan te baltsen en zijn snoeihard te horen, Koekoek, Fitis, Roodmus, Wielewaal, Noordse nachtegaal, Rietgors, Rietzanger een raaf vliegt over.. prachtig. Ik maak een opname van die sfeer.

Kraanvogels. Luister hier naar de sfeeropname van dat moment: <https://xeno-canto.org/999863>

Als we het bos na twee uurtjes weer uitkomen, gaan we terug naar het hotel voor het ontbijt. Na het ontbijt gaan we naar Ingatsi õpperada, een typisch gemengd loofbos, half open cultuurland en rivierbegeleidend bos. We horen en zien hier ruim 40 soorten, waaronder de nooit aflatend mooie Kleine Vliegenvanger, Roodmus, Middelste Bonte Specht, Bosruiter, Boomvalk en de Noordoost-Europese Boomklever, die in tegenstelling tot “onze” Boomklever geen oranje buik heeft maar een witte! We lopen door deze bossen naar een hoogveen dat tot de horizon lijkt te reiken. Er staan wel heel verspreid vele kleine, armoedige dunne dennetjes van 3-4 meter hoog. Op de met veenmos bedekte grond vinden we de vleesetende Kleine Rondbladige Zonnedauw en een zojuist uitgeslopen Smaragdlibel. *Tanneke den Blaauwen*

Tanneke den Blaauwen

Vanuit de, uiteraard aanwezige, uitkijktoren zien we een groep van 12 en 16 Kraanvogels thermieken. In de verte zingt een Goudplevier. Verder genieten we van de stilte en de ruisende wind. *The Sound of Silence*.

Bosruiter

Terug naar het bos. Twee Kleine Vliegenvangers zingen op de rand van hun beider territoria.

Kleine Vliegenvanger, Freerk Bouwkamp. Luister hier naar de opname: <https://xeno-canto.org/1002354>

We kijken ook redelijk wat naar planten en zo vinden we bijvoorbeeld de Kleine Keverorchis en het Vogelnestje, een extreem zeldzame orchidee in Nederland. Net buiten het bos eten we onze lunch onder een afdakje voor wandelaars zoals je die ook vaak in Scandinavische landen ziet. We wandelen na deze gastronomische onderbreking wat verder, als we een groene Specht zien wegvliegen kan dat er maar één zijn: de Grijskopspecht. Met wat geluidsnabootsing krijgen we de vogel goed te zien en te horen. Als hij van links naar rechts vliegt ontdekken we een kleinere arend in de lucht: een Schreeuwarend! Dat was een goede vijf minuten actie! Een goede reden voor een volgend high-five-momentje.

Luister hier naar de Grijskopspecht: <https://xeno-canto.org/1002353>.

Na het avondeten gaan we met onze lokale gids, Heleri, en twee deelnemers nog proberen Poelsnippen te zien. Het lukt helaas niet om de vogels te zien of te horen. Waarschijnlijk zitten ze te ver op de vlakte die voor ons ligt. Wel horen we 5-6 Kwartelkoningen op het Poelsnipveld en een Patrijs, er zit een Grauwe Klauwier in een boompje en er vliegen uiteraard verschillende Houtsnippen en Watersnippen rond. Om 23:20 uur zijn we terug.

Dag 7: 18 mei, Pikla & Kapli

We vertrekken vanmorgen wederom om 05:30 uur. We rijden eerst naar Põlendmaa om te proberen de laatste soorten in te tikken. Het zijn betrekkelijk saaie paden die vele honderden meters kaarsrecht door het bos lopen. Saaï zagezegd, maar in potentie kan er van alles gebeuren, dus je blijft scherp. In je gedachten zie je een Lynx of een Eland over het pad rennen of een Auerhoen onder de dennen lopen. Dat gebeurde helaas niet, maar als we een Gaai-achtige vogel hoog in een kale boom zien landen dan worden de mogelijkheden ineens heel concreet. Notenkraker!! De vogel zit 10 seconden in de boom en gaat dan door. Genoeg tijd voor iedereen om de vogel te bekijken.

Notenkraker, Paul Borgerding

Het gewenste Auerhoen vinden we echter niet. De kans daarop was overigens van tevoren al klein, in mei zijn de mannetjes letterlijk en figuurlijk uitgespeeld en trekken zich terug dieper het bos in en de vrouwtjes zitten nog op eieren of hebben kleine jongen. Die zijn dus heel terughoudend. We rijden terug naar het hotel voor weer een prima ontbijt. Veel van wat er op de mooie tafels staat is langer houdbaar gemaakt. Waarschijnlijk vanwege de lange winters. Dus we zien behalve bruin brood ook veel roggebrood, kaas, worst, rolmops en andere soorten ingemaakte vis en groenten, en zelfs fruit uit het zuur. Daarnaast yoghurt, kefir, muesli, honing, gortepap, verse bessen, sapjes en smoothies, koffie en thee. Om 10:00 rijden we naar Pikla: een soort van miniatuur Lauwersmeergebied met mooie rietvelden soms omzoomd met wilgen.

Freerk Bouwkamp

We horen en zien hier soorten als Buidelmees, Grote Karekiet en Baardman. Maar ook steltlopers zoals de alom aanwezige Bosruiters, Tureluurs, Zwarte Ruiters, een zeldzamere Kleine Strandloper en uiteraard Kemphanen. Een witkelige kwikstaart trekt mijn aandacht en blijkt na raadpleging de nodige

literatuur toch een 2^e kalender Noordse Kwikstaart. Normaal gesproken voorzien van een gele keel maar een enkeling heeft een witte keel en lijkt daarmee op de Italiaanse en Spaanse ondersoorten. Het meest bijzondere in het gebied waren de alom aanwezige Zeearenden (12-15), die overal zaten of rondvlogen, en de duizenden Brandganzen en honderden Kolganzen. Door de lucht te scannen, vonden we ook nog 3 Visarenden en 2 Wespennieven. Helaas geen Blauwborst, maar dat is voor een Nederlander geen ramp.

We gaan verder, 20 minuten rijden naar Kapli: een kust met bossen en mooie rustige stranden. Het is ook voor Estische vogelaars een bekende trektelpost. Er vliegt meteen een Visarend langs en tientallen boerenzwaluwen. In de zee liggen in dit land vaak grote keien; ik zou ze geen rotsen noemen maar gewoon grote zwerfkeien. Een bijzonder gezicht. Daar staan altijd wel Grote Zaagbekken op, maar dit keer ook een moeder met kuikens en tientallen Brilduikers. En ook hier heeft men een mooi vlonderpad aangelegd dat ongeveer 2 km lang is en door riet en bos loopt. Uiteraard weer Noordse Nachtegalen, Fluiters en Bonte en Kleine Vliegenvangers. Omdat verdwalen of afdwalen hier gen optie is kan eenieder een beetje op zichzelf wat gaan wandelen of fotograferen.

Tanneke den Blaauwen

Oeral-uil

Twee deelnemers lopen wat vooruit en zien een Hop. Na wat geduld zien alle mensen die in de buurt zijn deze bijzonder fraaie vogel. Als we op de terugweg zijn van Kapli naar het hotel rijden we door het bos dat in de afgelopen dagen meerdere keren is doorkruist. Ineens vliegt er een grote, ogenschijnlijk egaal-bruine, vogel over het weggetje. Het duurt een paar seconden voor we doorhebben dat er een Oeraluil over het pad vloog. We stappen uit en, hoewel de kans nihil is op respons, draaien we wel het geluid af. Na 4 minuten komt een alarmroep-respons. We zoeken, maar zien voorlopig niets. Tot ik geflapper zie, dieper in het bos. Ik kijk en dan kijk ik recht in de ogen van een Oeraluil-kuiken bij een nestholte!

Het kost wat moeite om het precies uitgelegd te krijgen waar de vogel zich bevindt maar met behulp van een telescoop lukt het om iedereen de vogel te laten zien. Het kuiken zit wat ver en we komen niet veel verder dan wat bewijsplaatjes. In het echt was het fantastisch! Om 18:15 uur zijn we terug bij het hotel.

Na het avondeten, waarbij aardappelen altijd een dominante rol spelen en vaak in combinatie met Estische Haring — geen idee of dat een soort is, maar zo noemen ze hem — staat op het

avondprogramma hetzelfde als gisteravond: Proberen de Poelsnip te zien op de baltsplaats. Dat lukte gisteren niet. Geen idee waarom niet, want ze zitten op die plek met zekerheid, maar er was niets te horen. Iedereen is een beetje moe van de afgelopen dagen en laat het voor wat het is. Het proberen te zien of te horen van de Poelsnip kost je veel moeite. Het is pas rond 23:00 donker dus je moet, na het eten, nog 2,5 uur wachten voor je een kans hebt. Voldoende tijd om moe te worden. Zeker als je net lekker gegeten hebt.

Heleri en ik gaan het toch proberen. Als we aankomen is het nog te licht maar na een aantal strategieën besluiten we, omdat we alleen zijn, het veld in te lopen. Met een groep gaat dat niet. Maar gegeven de situatie vinden we dit nu wel verantwoord. We doen ons best om de Poelsnippen te zien of te horen, maar als de schemering is ingezet om 22:15 hebben we nog niets gehoord of gezien. We wachten. Muggen wegwuiven en luisteren. Na weer 20 minuten en alleen een Veldleeuwerik, Paapje en Noordse Nachtegaal gehoord te hebben lopen we nog een kleine 100 meter door. In de verte Hout- en Watersnippen. Iets dichterbij een Kwartelkoning. Maar dan horen we het vreemde, bijna onnatuurlijke geluid van de Poelsnip, dat iets wegheeft van een geigerteller — dat apparaat waarmee radioactieve straling wordt gemeten.

Ik ben blij dat ik het kan opnemen, want het is de moeite die opname eens te beluisteren. <https://xeno-canto.org/1000765>

Om 23:00 gaan we terug naar de auto en rijden we nog even langs de plek die wij getipt kregen van een Engelsman voor de Oeraluil. We draaien het geluid af, vier keer, steeds met 20 seconden ertussen. Dan volgt uit een ander bos aan de overkant van een weiland (met Kwartelkoning) een reactie. Weer geluid afspelen, één keer. Wachten. Dan is het geluid ineens heel dichtbij. We zien de enorme vogel geruisloos hoog over het pad vliegen, en hij zit nóg dichterbij, naast het pad, onzichtbaar, in een boom.

De Oeraluil in kwestie: <https://xeno-canto.org/1002490>

Daarna heel snel naar huis, waar we rond 00:15 uur aankomen. Om 05:30 gaat de wekker. Morgen nog in de ochtend vogelen en daarna naar Tallinn — naar huis!

Dag 8: 19 mei, Koprarada õpperada

Deze morgen staan we iets later op. Om 06:00 uur spreken we af bij het busje. Iedereen is op tijd. We rijden naar een plekje op pakweg 20-25 minuten rijden: Koprarada õpperada, vertaald: de Beverroute. Het is er prachtig. De zon schijnt, er is amper wind (eindelijk), en de hele wereld ademt voorjaar. Voorjaar zoals wij dat hebben rond half april-eind april. De temperaturen zijn ook van april. Lekker fris, maar in de zon is het echt keihard genieten. Zeker als je bij het uitstappen, zoals zo vaak, verwelkomt wordt door de Noordse Nachtegaal, Kleine Vliegenvanger en Fluiter. Alleen de zang van de drie vogels, allemaal heel bijzonder, maakt het een feest om te gaan wandelen.

In het bos groeien prachtige planten. Ik ken alleen veel van hun namen niet, maar voor mensen met een liefde voor planten: ga vooral eens naar Estland!

Ook deze wandeling voert grotendeels over vlonderpaden. Dat doen die Esten goed! Wellicht kan het ook niet anders omdat veel bossen overstroomd of op veengrond staan, maar je hebt ook de keuze om helemaal niets te doen. En deze paden zijn voor het overgrote deel goed onderhouden. Ook niet verkeerd: er staan zeer geregeld uitkijktorens, zodat je een prachtig uitzicht hebt over het gebied dat je gaat bewandelen of net hebt bewandeld.

Tanneke den Blaauwen

Langs de Beverroute gaan we een laatste poging doen om een Krekelzanger te horen. De kans is niet heel erg groot, want de allereerste vogels komen nu pas het land binnen. De massa moet nog komen. De route door het bos loopt ook strak langs een riviertje, de Toramaa Jogi. De bevers, we zien ze niet, zijn wel degelijk aanwezig. We zien overal knaagsporen, omgevallen bomen en takken, en enkele burchten. Dat we ze niet zien is niet erg; we hebben er eentje kunnen zien op de Kasari-rivier op 15 mei tijdens die fantastische boottocht.

De wandelingen in deze onaangetaste bossen worden erg gewaardeerd. Ze zijn goed te bewandelen en het is er heel mooi. Beeld je het geluid in van de eerder genoemde soorten, de zonnestralen die door het bos schijnen, en op het stille water van de rivier. Je kunt je voorstellen dat dit een mooi afscheid was van de Estische natuur, zoals wij die ook kenden in de Middeleeuwen, toen veel van ons land bestond uit moeras, veen en bos.

Luister hier naar een Kleine Vliegenvanger van deze ochtend:

<https://xeno-canto.org/1002360>

Na de wandeling maken we een groepsfoto en gaan we naar het ontbijt van onze lodge Klaara-Manni. Lekker met goede koffie en thee, sapjes, taartje en brood met verschillende soorten beleg. Het brood is iets anders dan bij ons: wat stijver en compacter, iets kleiner. Ze kennen, zoals eerder benoemd, ook een soort roggebroodvariant, maar dan veel minder grof dan wij dat kennen, met hele roggekorrels. Naast schaaltes met kaas en ham en zelfgemaakte jam, ook andere vormen van beleg die de cultuur van het land wat meer weerspiegelen. Dus hoofdkaas (of iets wat er op lijkt), ingelegde augurken, zure haring, gerookte zalm en gerookte kaas.

Na het ontbijt rijden we in twee uur naar Tallinn en nemen we afscheid van Heleri (uitgesproken als Hel-éh-rie, niet Hillary 😊). Ze had nog niet eerder een Nederlandse groep geleid en heeft zich erg vermaakt. Onze ontspannenheid, humor en directheid spraken haar erg aan. Met enige onderdrukte emotie neemt ze afscheid van ons. Als er weer een Nederlandse groep komt, wil ze die heel graag begeleiden. Heleri heeft het ook uitstekend gedaan. Prima gereden, altijd op tijd, altijd vrolijk en open voor suggesties uit de groep, geduldig... En haar communicatie, ook in het Engels, is zeer goed. Als ze weggereden is, halen wij op de luchthaven de cameratas op die door een van de deelnemers bij aankomst op het parkeerterrein was vergeten. Gelukkig had iemand de tas gevonden en ingeleverd bij de politie van het vliegveld. Zo had de deelnemer na 8 dagen weer zijn dure camera in handen! Op de luchthaven nemen we afscheid van twee deelnemers die nog een paar dagen langer blijven in dit fraaie land. De vlucht verloopt voorspoedig en op Schiphol neem ik afscheid van de rest. Het was een erg leuke en succesvolle reis met zes fijne deelnemers!

Dank voor de mooie momenten, ook namens Heleri!

Bij de foto's in dit verslag staat de naam weergegeven van de deelnemer die de foto maakte. Als er geen naam bij staat is de foto door de reisleader gemaakt. Op de voorkant van dit verslag staat een foto van een Cirtoenkwikstaart, gemaakt door de reisleader.